

UCHWAŁA NR III/21/2026

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 22 stycznia 2026 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania planowanego deficytu budżetowego w 2026 r. oraz
o prawidłowości planowanej kwoty długu Powiatu Rawskiego

Na podstawie art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 ze zm.) w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 7) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Bogusław Wenus - przewodniczący
2. Radosław Hrychorczuk - członek
3. Aneta Jakubczak – członek

uchwała, co następuje:

§ 1 Opiniuje się pozytywnie możliwość sfinansowania planowanego w uchwale budżetowej na 2026 r. deficytu budżetu.

§ 2 Opiniuje się pozytywnie planowaną kwotę długu wynikającą z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej na 2026 r., z uwagami zawartymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Formułując niniejszą opinię, Skład Orzekający rozpatrzył Uchwałę Nr XXXIII/152/2025 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu na 2026 r. i Uchwałę Nr XXXIII/153/2025 z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Rawskiego na lata 2026 – 2041.

Rada Powiatu uchwaliła na 2026 r. budżet z deficytem w wysokości 5 258 050 zł, który zaplanowała sfinansować przychodami z tytułu emisji obligacji komunalnych w wysokości 3 064 834,92 zł, pożyczką w wysokości 800 000 zł, nadwyżką z lat ubiegłych w wysokości 773 209 zł oraz wolnymi środkami w wysokości 620 006,08 zł. W budżecie zaplanowano przychody w wysokości 6 693 215,08 zł i rozchody z tytułu spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych w wysokości 1 435 165,08 zł.

Planowane na koniec 2026 r. zadłużenie wynosić będzie 53 619 000 zł, co będzie stanowiło 39,49% planowanych dochodów. Począwszy od 2027 r. nie jest prognozowane zaciąganie zobowiązań zwrotnych. Zgodnie z uchwalonym wpf zadłużenie zostanie spłacone w okresie do końca 2041 roku, w 2026 roku rozchody zostaną sfinansowane z planowanych do zaciągnięcia nowych zobowiązań, w latach 2027 – 2041 prognozowanymi nadwyżkami budżetowymi.

W 2026 r. Powiat planuje deficyt operacyjny w wysokości 3 965 147,00 zł. Deficyt ten zgodnie z art. 242 ust. 1 i 296a ust. 1 ustawy o finansach publicznych zostanie sfinansowany nadwyżką budżetu z lat ubiegłych o której mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych i wolnymi środkami o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy, po dokonaniu takiej weryfikacji nadal występuje deficyt operacyjny. Zgodnie z art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych w latach 2024 do 2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2, jeżeli w okresie 2022 – 2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w tych latach. Na podstawie Uchwały Nr XXXIII/150/2025 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie zmiany budżetu 2025 r., jednostka planuje deficyt operacyjny w wysokości 6 742 324,22 zł.

Począwszy od 2027 r. jednostka prognozuje osiągnięcie nadwyżek operacyjnych w wysokościach ponad 7,00 mln zł, natomiast w okresie 2034 do 2041 w wysokościach od 8,24 mln do 12,61 mln zł. Na podstawie analizy danych będących w zasobach Izby, w tym również danych historycznych z lat 2022 – 2024, Skład Orzekający stwierdza, że w dniu wydawania niniejszej opinii relacja z art. 242 w związku z art. 296b ust. 2 ustawy o finansach publicznych w okresie 2022-2029 jest spełniona.

Skład Orzekający wskazuje, że wprowadzenie obowiązujących przepisów ustawy o finansach publicznych dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego, jednakże podkreślić należy, że jego występowanie jest niekorzystne dla danej jednostki samorządu terytorialnego, gdyż świadczy o trudnościach ze sfinansowaniem działalności bieżącej. Ustawodawca w art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych postanowił o rozliczeniu występującego deficytu operacyjnego z nadwyżkami operacyjnymi w okresie 2022 – 2029, **dając tym samym jednostce samorządu terytorialnego czas na podjęcie działań zmierzających do naprawy takiej relacji.**

W ocenie Składu Orzekającego osiągnięcie prognozowanych w wieloletniej prognozie finansowej nadwyżek operacyjnych począwszy od 2027 r. w wysokości ponad 7 mln zł i dalszy wzrost w latach następnych, przy planowanym deficycie operacyjnym w 2025 r. w wysokości 6 742 324,22 zł i w 2026r. w wysokości 3 965 147,00 zł, będzie wymagało od organów Powiatu, czyli Rady Powiatu i Zarządu Powiatu podjęcia i prowadzenia nie tylko konsekwentnych działań w zakresie osiągnięcia prognozowanych dochodów bieżących, ale także działań oszczędnościowych w odniesieniu do dokonywania wydatków, celem osiągnięcia prognozowanych nadwyżek operacyjnych. Skład Orzekający podkreśla również, że zdolność do wypracowania nadwyżek operacyjnych oraz wielkość tych nadwyżek decydują o możliwościach finansowych jednostki dotyczących realizacji zaplanowanych zadań inwestycyjnych lub spłaty zadłużenia ze środków własnych, ponadto ma wpływ na wyliczenie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 243 ww. ustawy, dla każdej jednostki samorządu terytorialnego obliczane są indywidualne wskaźniki planowanych spłat zadłużenia, które nie mogą przekroczyć w okresie

obowiązywania prognozy kwoty długu dopuszczalnych wskaźników spłat zadłużenia. W wieloletniej prognozy finansowej łączna kwota zobowiązań przypadająca do spłaty - planowane wskaźniki spłat zadłużenia, nie przekraczają w całym okresie spłaty zadłużenia dopuszczalnych wskaźników spłat zadłużenia. W poszczególnych latach relacje te przedstawiają się następująco:

- w 2026 – 5,19% do 8,74%,
- w 2027 – 4,66% do 6,16%,
- w 2028 – 4,83% do 5,81%,
- w 2029 – 4,68% do 5,92%,
- w 2030 – 4,52% do 5,01%,
- w 2031 – 4,52% do 5,84%,
- w 2032 – 4,78% do 5,81%

Mając na uwadze przedstawione dane Skład Orzekający stwierdza, że w latach 2028 do 2032 możliwość spłaty długu przez Powiat Rawski obciążona jest ryzykiem, gdyż planowane wskaźniki spłat oscylują w granicach dopuszczalnych wskaźników spłat, różnica pomiędzy wskaźnikami wynosi poniżej 1,4 p.p., w tym najniższa różnica pomiędzy wskaźnikami występuje w 2030 r. – wynosi tylko 0,49 p.p. W ocenie Składu Orzekającego niewielki zapas pomiędzy wskaźnikami w latach 2028 - 2032 wskazuje, że już niewielka zmiana którejkolwiek z wielkości mających wpływ na kształtowanie wskaźników, może oznaczać niespełnienie reguły wynikającej z art. 243 ww. ustawy. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Skład Orzekający wskazuje, że służby finansowe jednostki powinny na bieżąco analizować jej sytuację finansową, w tym zdolność do zaciągania i spłaty nowych zobowiązań, jak również zobowiązań zaciągniętych wcześniej i na tej podstawie ewentualnie dokonywać korekty poziomu planowanych i prognozowanych wielkości budżetów, jak również monitorować kwotę długu i jego spłat w poszczególnych latach, w celu zachowania ograniczeń wynikających z art. 243 ww. ustawy.

Przyjmując za podstawę analizy przedłożone Regionalnej Izbie Obrachunkowej dokumenty oraz przy założeniu pełnej realizacji wielkości w nich wykazanych, Skład Orzekający stwierdza, że jednostka posiada możliwość sfinansowania planowanego deficytu budżetu 2026 r. oraz zachowa prawem przewidziane ograniczenia w zakresie wskaźników dotyczących obciążenia budżetów lat następnych spłatą zadłużenia.

Stosownie do art. 230 ust. 4 w związku z art. 246 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 902 ze zm.).

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przysługuje odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.